

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради «Про проєкт Програми трансформації мережі закладів загальної середньої освіти міста Чернігова на 2021-2024 роки»

Обґрунтування необхідності прийняття рішення

18 березня 2020 року набрав чинності Закон України «Про повну загальну середню освіту» (далі – Закон), що визначає правові, організаційні та економічні засади функціонування і розвитку системи повної загальної середньої освіти.

Зі вступом в дію зазначеного Закону з'явилося законодавче підґрунтя для реформування системи загальної середньої освіти, що має сприяти підвищенню якості освіти та освітньої діяльності, істотному зростанню інтелектуального, культурного потенціалу суспільства та особистості. Цільові і ціннісні трансформації сучасної освіти вимагають запровадження адекватної структури української школи.

У Законі не вживаються терміни «I ступінь» чи «I-II», «I-III ступені». Натомість Закон містить терміни «початкова школа», «гімназія», «ліцей».

Упродовж останніх років здобуття профільної середньої освіти в місті Чернігові забезпечували заклади, що здійснюють освітню діяльність одночасно на всіх рівнях повної загальної середньої освіти (Додаток 1).

Відповідно до абз. 8 ч. 1 ст. 35 Закону заклад загальної середньої освіти, що здійснює освітню діяльність на декількох рівнях загальної середньої освіти, має тип закладу вищого рівня, на якому провадиться освітня діяльність.

Відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону з 1 вересня 2024 року набирають чинності такі вимоги Закону:

- початкова школа має функціонувати як окрема юридична особа або як структурний підрозділ гімназії (абз. 5 ч. 1 ст. 35);

- гімназія та ліцей мають функціонувати як окремі юридичні особи (абз. 6 ч. 1 ст. 35);

- для започаткування та провадження освітньої діяльності комунального ліцею у його складі має бути створено та функціонувати не менше чотирьох 10 класів (абз. 8 ч. 1 ст. 32);

- як виняток, за рішенням засновника ліцей може також забезпечувати здобуття базової середньої освіти (абз. 7 ч. 1 ст. 35).

Відповідно до статті 32 Закону:

- мережа закладів загальної середньої освіти формується відповідно до законодавства з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуації, а також відповідно до культурно-освітніх та інших потреб територіальної громади та/або суспільства;

- рішення про утворення комунальних початкових шкіл, гімназій як окремих юридичних осіб, їх реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання (зміну типу) приймають районні, міські, сільські, селищні ради;

- рішення про утворення комунальних ліцеїв як окремих юридичних осіб, їх реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання (зміну типу) приймають Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, міські ради (міст з населенням більше 50 тисяч).

Отже, Закон не передбачає можливості подальшого функціонування шкіл «І-ІІІ ступенів». До 1 вересня 2024 року Чернігівська міська рада має прийняти одне з таких управлінських рішень стосовно кожного із заснованих раніше закладів загальної середньої освіти «І-ІІІ» ступенів:

- змінити тип таких закладів на гімназію, яка забезпечуватиме здобуття виключно базової середньої освіти («ІІ рівень») або початкової освіти і базової середньої освіти («І-ІІ рівень»);
- для забезпечення здобуття профільної середньої освіти створити ліцеї («ІІІ рівень»).

Мета та завдання прийняття рішення

Цей проєкт підготовлений з метою поступової трансформації мережі закладів загальної середньої освіти м. Чернігова відповідно до вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Загальна характеристика і основні положення рішення

Проєктом рішення пропонується затвердити Програму трансформації мережі закладів загальної середньої освіти у місті Чернігові на 2021-2024 роки.

Трансформація мережі закладів загальної середньої освіти м. Чернігова відбуватиметься поетапно, шляхом реорганізації закладів, що здійснюють освітню діяльність одночасно на всіх рівнях повної загальної середньої освіти в гімназії (зі структурним підрозділом «початкова школа») та ліцеї (не будуть мати у своєму складі початкової школи).

У разі реорганізації закладу загальної середньої освіти управління освіти Чернігівської міської ради забезпечить учням можливість продовжити здобуття загальної середньої освіти на відповідному рівні освіти.

Виконання Програми розраховано на 2021 - 2024 роки відповідно до Плану заходів визначених цією Програмою.

Прогноз наслідків прийняття рішення

Прийняття та реалізація цього проєкту забезпечить:

- здійснення заходів щодо приведення типів закладів загальної середньої освіти м. Чернігова у відповідність до вимог чинного законодавства України (Додаток 2);
- створення ефективної, доступної і спроможної мережі початкових шкіл і гімназій;
- формуванням мережі ліцеїв, які за умов наявності стандарту профільної середньої освіти, відповідної типової освітньої програми та на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України зможуть з 2027 року запровадити трирічні освітні програми в межах дванадцятирічної повної загальної середньої освіти;
- створення умов для індивідуальної траєкторії розвитку здобувачів освіти, їх самореалізації, вибору професії та оволодіння ключовими компетентностями, необхідними для успішної самореалізації, соціалізації, подальшої трудової діяльності.

**Мережа закладів (класів) загальної середньої освіти м. Чернігова станом на
01.09.2020 року**

Тип закладу освіти	Кількість закладів	Заклади	1-4 - х класів	5-9 класів	10 – х класів	11-х класів
Заклади загальної середньої освіти що забезпечують здобуття освіти на I рівні загальної середньої освіти	2	ЗЗСО №№25,36	27	-	-	-
Заклади загальної середньої освіти що забезпечують здобуття освіти на I - III рівнях загальної середньої освіти	29	ЗЗСО №№1,2,3,4,5,6,7,9, 11,12,13,14,15,16, 17,18,19,20,21,22, 24,27,28,29,30,32, 33,34,35	372	442	54	59
Заклад загальної середньої освіти що забезпечують здобуття освіти на II - III рівнях загальної середньої освіти	1	ЗЗСО №31	-	21	3	3
Всього :	32		399	463	57	62

**Перспективна мережа закладів (класів) загальної середньої освіти
м. Чернігова станом на 01.09.2024 року**

Тип закладу освіти	Кількість закладів	Заклади	1-4 - х класів	5-9 - х класів	10 – х класів	11-х класів
Заклади загальної середньої освіти що забезпечують здобуття освіти на I рівні загальної середньої освіти	2	Початкова школа №№25,36	31	-	-	-
Заклади загальної середньої освіти що забезпечують здобуття освіти на I - II рівнях загальної середньої освіти	25	Гімназія №№2,3,4,5,6,7,9, 11, 13,14, 16, 17,18,19,20,21, 24,27,28,29,30,32, 33,34,35	375	394	-	-
Заклад загальної середньої освіти що забезпечує здобуття освіти на II рівні загальної середньої освіти	1	Гімназія №31	-	21	-	-
Заклад загальної середньої освіти що забезпечують здобуття освіти на II - III рівнях загальної середньої освіти*	4	Ліцей №1,12,15,22	-	85	60	60
Всього :	32		406	500	60	60

* з 01.09.2029 року - заклад загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття освіти на III рівні загальної середньої освіти – профільної середньої освіти

Мережа профільних класів в академічних ліцеях станом на 01.09.2029 року

Заклад освіти	10-х класів	11-х класів	12 -х класів	Всього профільних класів
Ліцей №1	15	15	15	45
Ліцей №12	14	14	14	42
Ліцей №15	18	18	18	54
Ліцей №22	13	13	13	39
Всього:	60	60	60	180